

P-Protein C

Klinisk kemi

Ackrediterad

Provtagningsmaterial

Provkärl

Na-citrat 3,2%

Provtagningsetikett

LJUSBLÅ

Fyllnadsvolym (mL)

3,5

Art.nr. (Inköpsportalen)

5023902

Remiss

Beställs elektroniskt i Cosmic.

Kan även beställas på pappersremiss Rutin och Jour, under Övrigt. Skrivs ut från sidan [Remisser](#).

Remissuppgifter

Generella remissuppgifter, se Krav på remissuppgifter i Provtagning – Allmänna anvisningar.

Provtagning

3,5 mL Ljusblå propp (9 NC Coagulation sodium citrate 3,2 %)

1,8 mL Vit/Ljusblå propp (9NC 0,129M) (Pediatric)BD Vacutainer

OBS! Måste **fills till markeringen** på röret och blandas väl.

Patienten får inte vara behandlad med AVK-medel (det vanligaste är Waran) de senaste 3 veckorna innan provtagning.

NOAK (Nya Orala AntiKoagulantia) får inte tas två veckor innan provtagning.

Protein C kan ej tas kapillärt.

Provhantering

Provet centrifugeras vid 2000g i rumstemp 20 min eller 2500g i 10 min och plasman fryses i -20°C (i sekundärrör 3mL 55x12mm).

Förvaring och transport

Plasman är hållbar 8 timmar i rumstemperatur och 1 mån vid -20°C.

Undvik lagring vid 2–8°C.

Förväntad svarstid

Analyseras var 14:e dag. Kan ej beställas akut.

Tolkningsstöd

Referensintervall: 70 - 143%

Källa: Referensintervall uppkört på 54 blodgivare 950207 på CSK.

Låga nivåer kan ses vid:

- ärftlig protein C-brist, förekommer hos 1:300 i befolkningen och är förenad med ökad trombosbenägenhet
- behandling med vitamin K-antagonister (vanligen warfarin (Waran®) eller behandling med NOAK.
- leversjukdom
- disseminerad intravasal koagulation

Förhöjda nivåer ses vid:

- graviditet

Indikation och medicinsk bakgrund

Trombosutredning, framför allt patienter <50 år.

Protein C är ett K-vitaminberoende proenzym som aktiveras till ett serinproteas av trombin i komplex med trombomodulin. Aktivt protein C degraderar faktor Va och faktor VIIIa genom begränsad proteolys, vilket leder till att blodkoagulationskaskaden "stängs av". Aktivt protein C kräver protein S som kofaktor.

Endast fritt protein S är kofaktor till aktivt protein C. Protein C är en viktig regulator av blodkoagulationen in vivo. Hereditär brist på protein C leder till påtagligt ökad benägenhet för venös trombos. Personer, som är heterozygoter för protein C-brist, har 10–55 procent av den normala proteinkoncentrationen.

De drabbas ofta av trombos i 15–40 årsåldern. Enstaka fall av homozygot protein C-brist har påträffats. Samtliga fall avled pga utbredda tromboser redan under första levnadsmånaden.

Protein C-brist torde vara något vanligare än antitrombin III brist.

NPU-kod

NPU03281 Plasma—Protein C; arbiträr substanskoncentration(enzymatisk; IS 86/622;procedur)

Övrigt

Falskt för låga resultat kan ses om inte utsättningstiden följts för AVK-medel eller NOAK.

Endast för laboratoriet

Beställs med analyskod: PROC

Frost plasma tinas i 37 °C inför analys.

Utarbetad av: Helena Ljungberg

Medicinskt ansvarig: Mattias Aldrimer